

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	6	6	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Политическа социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	0	3
---	---	---	---

ВЛАСТ, УПРАВЛЕНИЕ И СОЦИАЛНА КРИТИКА – ТИПОЛОГИЧНИ И ИСТОРИЧЕСКИ КОНСТЕЛАЦИИ ПРЕЗ 20 И 21 ВЕК

Преподавател: доц. д.с.н. Милена Якимова Якимова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	30
	Курсов учебен проект	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	25%
2.	Участие в курсовия учебен проект (самостоятелно изследване)	50%
3.	Изпит	25%

Допускане до изпит: В течение на семестъра студентите изнасят публично реферати по предварително подобрани теми, свързани с магистърското им изследване или по текстове, избрани от библиографията на курса. До изпит е допуснат всеки студент, успешно представил реферат.

Изпит: изпитът е писмена курсова работа по магистърското изследване на студента или по тема, определена съобразно изследователските й/му интереси. Студентите получават писмени рецензии и/или устни отзиви за курсовите си работи.

Критерии на оценяване	
За оценка „Отличен“	Изборът на тема и писменият текст са самостоятелна работа; текстът демонстрира познаване и умение за реферирание на релевантните източници и

	състоянието на изследването по темата. Тезата на работата е авторска, оригинална, ясно и достатъчно аргументирана.
За оценка „Много добър“	Изборът на тема и писменият текст са самостоятелна работа; текстът демонстрира познаване и умение за реферирание на релевантните източници и състоянието на изследването по темата. Тезата на работата е авторска и ясно аргументирана.
За оценка „Добър“	Изборът на тема и писменият текст са самостоятелна работа; текстът демонстрира познаване и умение за реферирание на релевантните източници.
За оценка „Среден“	Изборът на тема и писмения текст са самостоятелна работа; реферативен характер на работата.

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът въвежда в основните парадигмални линии и концептуални апарати за мислене на властта, господството, управлението, от една страна, и съпротивата, критиката и еманципацията, от друга. Задачата е да се формират умения да се изследват динамичните връзки, блокажи и взаимни усилвания между власт и борби за еманципация от властта както в институционализираните им, така и в дисперсираните в самата тъкан на социалното форми.

Курсът проследява три исторически станали констелации, които практически разиграват съотношенията между власт, управление и критика в следвоенна Европа (60-те и 70-те години във Франция, Германия и Италия; 90-те години в Източна Европа с акцент България и антинеолибералните съпротиви от края на първото десетилетие на 21 век) не в някакъв историко-телеологичен ключ, а генеалогически, казано с думите на Фуко, в името на правенето на генеалогия на настоящето. Тази аудиторна работа цели да насочи студентите в самостоятелната им работа при изследването на протестни социални движения в България.

Предварителни изисквания:

Умения за четене на английски или френски език.

Очаквани резултати:

Студентите имат базисно знание за социално-историческия контекст на следвоенна Европа; познават основни понятийни и парадигмални ключове на поставяне на проблема за отношението между власт и социална критика в демократически контекст; умеят да планират и проведат изследване върху протестни социални движения.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Властта, управлението и критиката между историята и теорията.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
2	Властта: две аналитични картини. Властта като подчиняваща срещу властта като възможност за действие.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
3	Власт, авторитет, господство. Позиционни и релационни теории.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
4.	Власт и насилие; понятие за легитимна власт; легалност и легитимност на властта	2 ч. л. + 2 ч. упр.
5.	Суверенност, суверенитет и суверенна власт – перспективи; Карл Шмит, Шантал Муф, Мишел Фуко	2 ч. л. + 2 ч. упр.
6.	Проблемът за суверенитета в “постнационалната констелация”. Индивидуализирано признание срещу колективен суверенитет.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
7.	Власт и политика. Парадоксите на политическата власт. Кризата на политическото.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
8.	Власт и управление. Понятие за биополитика. Суверенна власт и биовласт	2 ч. л. + 2 ч. упр.
9.	Новата позиция на социалната критика през 70-те: критиката като академичен	2 ч. л. +

	канон.	2 ч. упр.
10.	Институционални и политически преконтекстуализации през 80-те - опити за позитивен обрат на социалната критика. Ю. Хабермас.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
11.	Идентичностната реторика и „духът на мениджърския капитализъм“: как посланията на академичната критика станаха част от управленския дух на новия капитализъм	2 ч. л. + 2 ч. упр.
12.	Практическата социална критика през 60-те и 70-те години: практическа критика на управляемостта и демонтирането на социалната държава. Криза на легитимността. Напрегнатото отношение между либерализъм и демокрация (либерализъм срещу демокрация).	2 ч. л. + 2 ч. упр.
13.	Практическата социална критика през 90-те. Нежните революции от 90-те години. Либерализмът като демокрация.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
14.	Голямата рецесия: изчерпване на схемата „властта е управление, управлението е придатък на икономиката“?	2 ч. л. + 2 ч. упр.
15.	Практическата и академичната социална критика в търсене на общото. Заключение.	2 ч. л. + 2 ч. упр.

Конспект за изпит

Изпитът е представяне на резултатите от самостоятелно изследване върху протестните социални движения от последното десетилетие и участие в дискусия.

Библиография

- Арент, Хана (2007) *Насилие и политика*. София: ИК „Критика и хуманизъм“.
- Бътлър, Джудит. Психичният живот на властта. Сп. *Критика и хуманизъм*, кн. 38, бр. 1.
- Вайсова, Леа (2013) Окупирай Орлов мост! Структурни изменения на публичността. Сп. *Критика и хуманизъм*, кн. 41, извънреден брой.
- Виеворка, Мишел (2013) След новите социални движения. Сп. *Критика и хуманизъм*, кн. 41, извънреден брой.
- Джуд, Тони. (2013) Непоносимата лекота на политиката. Сп. *Критика и хуманизъм*, кн. 41, извънреден брой.
- Минева, Мила (2013) Учители, икономисти и частни индивиди или как пазарът завладя въображението ни? Сп. *Критика и хуманизъм*, кн. 41, извънреден брой.
- Муф, Шантал (2013) *Демократическият парадокс*. София: Изток-Запад, ФХСИ
- Розанвалон, Пиер (2012) *Контрадемократията*. София: Изток-Запад, ФХСИ.
- Фуко, Мишел (1997) *Власт. Антология*. София: ИК „Критика и хуманизъм“
- Христов, Т. (2010) Правото над слабите. Две басни за суверенитета без суверен. *Критика и хуманизъм*, 32 (2), с. 179-198.
- Христов, Тодор (2012) Маркетингова демокрация. Сп. *Критика и хуманизъм*, кн. 38, бр. 1.
- Шмит, Карл (2008) *Понятието за политическо*. София: УИ «Св. Кл. Охридски»
- Якимова, М. 2012 „Грижата за себе си“ и критиката на настоящето“. В: *Критика и хуманизъм*, кн. 38, бр. 1
- Boltanski, Luc and Eve Chiapello (2005) *The New Spirit of Capitalism*, Verso 2005 (1999 Paris)
- Foucault, M. (1997a) „The Ethics of the Concern for Self as a Practice of Freedom“. In: Rabinow, P. (ed.) *Essential Works of Michel Foucault 1954 – 1984. Michel Foucault: Ethics*. New York: The New Press, pp. 281-302.
- Rose, N. 2001. “The Politics of Life Itself“. In: *Theory, Culture and Society*, 18, 1.